

Štev. 42.

V Ljubljani, v sredo 3. novembra 1915.

Leto II.

Naš oklopni vlak na koroško-goriški vojni fronti: V poslednjih bojih je naš oklopni vlak smelo zavozil prav do laške pozicije v železniškem predoru ob izviru Soče, Lahe ondi presenetil, jih pregnal in zasedel predor.

Dan vernih duš.

Z drevja gine listje velo,
sever piše čez raván,
z medlo-sivega podnebja
naletava dež drobán.

Množice v obleki žalni
med grobovi se vrsté,
z lučicami, s peštrim cvetjem
dom pokojnikom krasé.

... Na prostranem polju slave
mnogo novih je gomil...
Kdo junakom tem bo danes
grobe s cvetjem okrasil...?

Pa — saj lučic milijone
v čast junakom že migljá:
luči svitile — misli naše,
ki nam vro iz dna srca.

Daleč tam so njih gomile,
misli pa hité do vseh,
zdi se nam, da oni zopet
so pri nas in mi pri njih.

Mesto cvetja — spomenik jim
pne se do neba višin,
klic hvaležne domovine:

„Večen bo na vas spomin!“

Manica Kumanova.

S primorskega bojišča: Pogled na Tržič (Monfalcone), ki leži sredi bojne fronte.

a zdaj se nisem mogel otresti dojmu te junške pojave, tega priprostega, a vendar aristokratskega duha in vpraševal sem se, ni li tu, na obalah Neretve, ostalo tudi drugih rimskih sledov razen kamenitih mostov.

Kako je zdaj Ferid meni — okoli deset let mlajšemu — služil in stregel! Niti plena, niti puške ni dovolil, da nosim sam, — vse je naprtil nase, a kadar sem prišel v njegovo kočo, me ni mogel nikdar dovolj visoko in mehko posaditi, prinašajoč vse preproge in blazine, kolikor jih je premogel, — zalival me je s kavo in limonado ter mi zvijal toliko cigaret, da se mi je večkrat zameglilo. Pred menoj ni bil to več silni junak, nego malo dete, nežna ljubica, ki čita misli z oči in sluti želje v srcu. „Samo da mi te je zadovoljiti... Samo da mi je znati, što najviše želiš!“ je vzdihoval večkrat.

A nekega dne me obide, ko sem bil pri njem, misel neumna in objestna. Ali sem bil preveč široke volje, kaj li? Morda

sem se kje ob kaki topli „švabici“ preveč razgrel —? Ne vem več povoda. Ko je Ferid iz nekih rok sprejel skozi priprte duri kavo, sem opazil skozi špranjo vrat nekaj, kar je izgledalo ko sèn o orijental-skih odaliskah, o čarobnih Gruzinkah in meni je bilo, ko da me je ošinil blisk velikih, čarobnih oči.

Ne smehljajte se, — gospa — saj veste, da danes nisem lajtnant od takrat, — a kaj takemu ne pade vse na um? Hipoma se mi v glavi izvije cel roman in dejal sem:

„Čuj, Ferid, nečesa si želim.“

„De, boga ti, brate, šta bilo, da bilo, bit će!“

Malo sem se obotavljal, gotovo me je postalo sram, a želja za „aventuro“ je bila močnejša od poštenja.

„Ni prav, da se ti žena skriva pred menoj, če sem ti brat!... Baš si želim, da jo vidim.“

Ferid, ki mi je nalival kavo iz malega ibrika, je za hipec obstal. Ozrl se mi je v oči, resno, mirno, nato pa je vprašal z glasom nenavadno tihim:

„Baš želiš?“

Jaz radoveden in objesten, sem ponovil: „Da!“

On je pomolčal, se zgrabil za glavo, sunil fes na zatilnik in si drgnil glavo in lici z roko. Nato je počenil predme in se zagledal v tla. Oči so mu trepetale v jamicah in naglo se je obrnil od mene, — jaz pa sem planil, da mu pogledam v lice, in opazil sem dve debeli solzi, ki ju je brzo otrl. Videl sem v teh dveh solzah vso veliko muko, ki jo je trpel ta moj junak. In skesal sem se in vzkliknil:

„Za boga, oprost, Ferid, — niti slutil nisem, da je to nekaj velikega in težkega, — nisem vedel, veruj mi! Čuj, povem ti: nočem je videti, nikakor, tako mi boga! Samo verjemi mi, človek! Tega nisem za nekaj važnega, — samo pošalil sem se!“

Medtem ko sem tako govoril, je Ferid plakal! Nato se je umiril in dejal:

„A tvoja šala malo da ne stade Zahide glave!“

„Kako za boga? Kaj si hotel storiti?“

„Ti si mi zdajle vdrugeč rešil življenje. Za teboj bi je žive ne ugledalo nobeno oko več razen — tole ledeno oko!“

In to rekši je položil roko na krasno, vso z srebrom okovano pištolo albanskega kova, — potem pa me je zgrabil za roko

Vladimir Tresčec pl. Branjski:

Ferid.

(Nadaljevanje in konec.)

„Moja častniška beseda jamči za to!“

„A te dve prič?“

„Lažeta ko spa.“

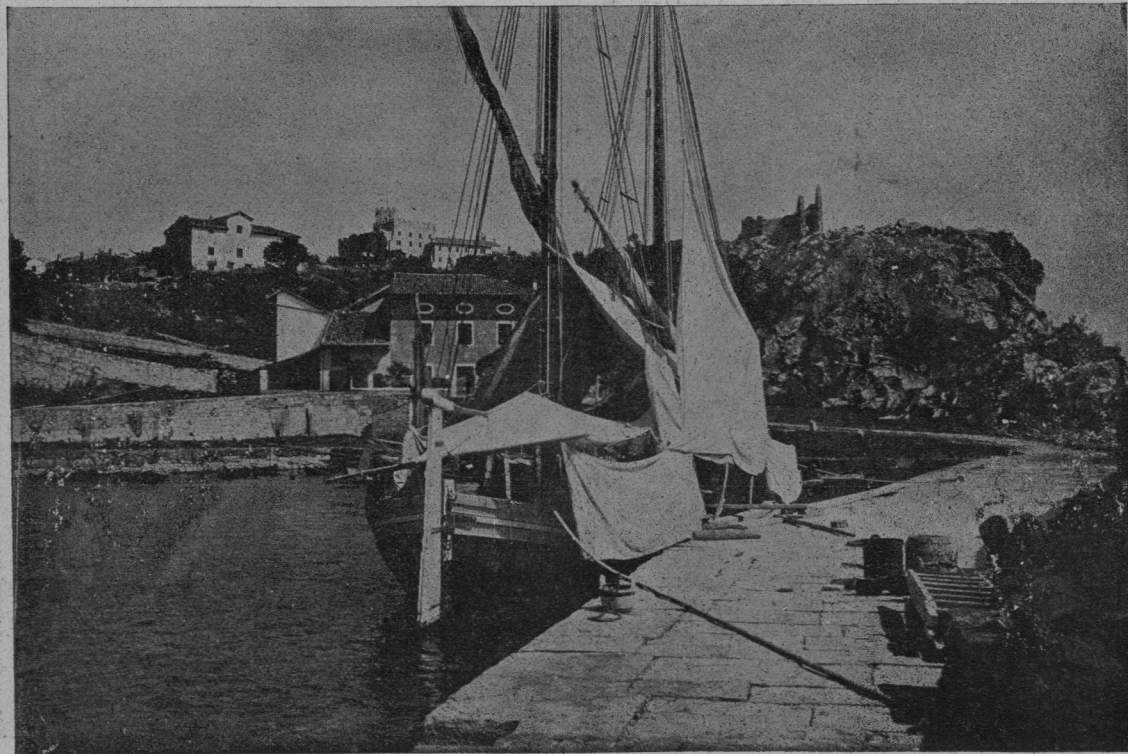
„Na vislice z njima!“

Sam razvežem roke Feridbegu. Njegovo telo se je zdaj treslo ko vejica na vetru, — a govoriti ni mogel.

Ko sva, malo kasneje, skupaj pila kavo, mi je rekel Ferid svečano:

„Gospodine — brate — štogod u mene zaželiš, tvoje je!“

Od takrat sva bila najboljša prijatelja. Meni je bil Ferid že od prvega časa mil,

S primorskega bojišča: Devin nedaleč Tržiča (Monfalcone), — v ozadju na desni stara, od Lahov razsuta razvalina, spredaj luka ob morju.

in preden sem mogel razumeti kaj hoče, jo je pritisnil na svoja usta in na čelo.

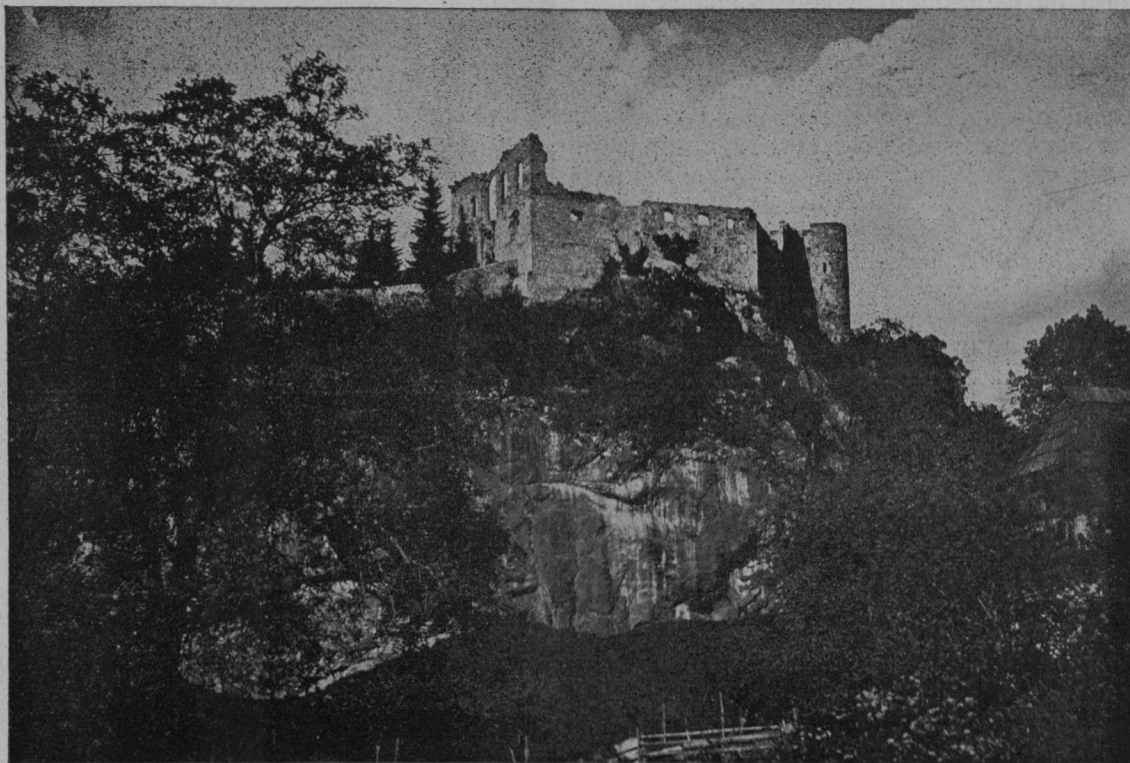
Ko sem mu v istini rešil življenje, takrat ni našel niti besedice zahvale, a zdaj mi je roko poljubljal.

Jaz pa, gospa, sem tistikrat prvič razumel besede Hamletove, ki pravi, da velika ljubezen ne more dovoliti niti vetrecu, da poljublja lice ljubičino, ne da bi mu bila zavidna.

Makedonija, povod tretje balkanske vojne.

Bolgari in Srbi, ki so skupno krvaveli na raznih bojiščih ter skupno izvojevali več sijajnih zmag, so se po končani prvi balkanski vojni razprli in se zapeli v vojno med sabo. V tej drugi balkanski vojni je bila sreča milejša Srbom in Bolgari so bili poraženi. Zdaj pa se hočejo Bolgari osvetiti Srbom za ta poraz in za bukareški mir, ki je prizadel Bolgarom ogromno škodo, ter si hočejo vzeti z orožjem tisto, česar jim nista prinesli niti prva niti druga balkanska vojna — Makedonijo, ki je povod tretje balkanske vojne. Bolgari so hoteli izlepa doseči, da jim Srbi vrnejo Makedonijo, a Srbi tega niso hoteli storiti, češ da so si jo z drugo balkansko vojno osvojili ter so ponujali Bolgarom le nezatno popravo meje, so Bolgari porabili sedanji trenotek, ki je zanje najbolj ugoden, se zvezali s Turčijo, Avstrijo in Ogrsko ter Nemčijo, in unela se je tretja balkanska vojna. Bolgarska, nemška in avstro-ogrsko vojska prodira po skupnem načrtu v Srbijo, kjer se baje odloči usoda Dardanel in Carigrada, obenem pa tudi končni uspeh že drugo leto trajajoče svetovne vojne.

Severno in severozahodno od Egejskega morja se širi hribovita, gorata in z razsežnimi plodnimi planjavami pokrita Makedonija, ki je bila že stoletja krvavo bojišče narodov in vladarjev. Že pod Filipom II. in Aleksandrom Velikim je bila Makedonija po vsem svetu slavna zemlja, kasneje bojišče Rimljanov, Bizanca, Germanov, Slovanov in končno Turkov. Ni menda stoletja, ki bi bilo minilo za Makedonijo mirno in brez bojov in morij; v makedonskih vaseh ni še nihče doživel sivih las, ne da bi bil

Z ogroženega Koroškega: Razvaline gradu v Trbižu, ki so jih nedavno obstreljevali laški topovi.

priča kakšne vojne, pobojev ali masakrov. Za Makedonijo se vrše že stoletja borbe z orožjem in med diplomati.

Makedonijo napajajo lepe reke Mesta ali Karasa, Struma, Vardar in Bistriča, ki se vse iztekajo v Egejsko morje; zato je zemlja plodovita, saj je bila stokrat v bojih prekopana, preorana in pognojena s krvjo in s trupli neštevilnih bojnikov; zemlja pa je tudi bogata raznih rud in — kar je glavno — leži blizu morja, kamor hrepeni vsak narod. Zahodna meja Makedonije teče od Šarske planine (južno Prizrena) čez Desetero jezer (med Ohrido in Bitoljem) na jug do Grčije; na jugu jo zaključujeta Pindovo pogorje in gora Olimp; na severu jo omejujejo stare meje Srbije in Bolgarije, na severozahodu pa črnogorske skale; na vzhodni strani je meja Rudopsko pogorje. Tudi večnoslavno Kosovo polje leži v Makedoniji. Vobče pa se imenuje Makedonija ozemlje med zgoraj na-

vedenimi štirimi rekami; mnoga jezera jo delajo še posebno lepo in sadunosno. Poleti vlada neprevroča temperatura, pozimi pa je silen mrz ter zapade visok sneg, ki leži par mesecev.

Polna naravnih zakladov in zelo rodovitna, je samoobsebi vzbujala Makedonija že iz davnih časov poželjivost sosednjih narodov. Vsled tega je postala Makedonija v narodnostnem pogledu prava zmes narodnosti. Na vzhodu prebivajo Bolgari, pomešani s Srbi. K temu pride 200.000 Grkov, ki bivajo v mestih in obrežnih vaseh in kakih 250.000 Bolgarov in 50.000 Kucvlahov, ki pripadajo grški cerkvi in se prostovoljno helenizirajo.

Srbi živijo v Makedoniji v severnem goratem delu Porečja. Španjolski židje so se naselili vsled izgnanstva iz Španije v Solunu. Oni tvorijo tu glavno maso prebivalstva, 60.000 oseb njihovega plemena daje mestu obličje židovskega mesta. Mohamedanskega življa v Makedoniji se ceni po zadnjih turških vojaških matrikah iz leta 1910, na kakih 900.000 duš. Ti se sestajajo iz Albancev, Turkov, nomadnih selčuških plemen, Jurukov in Konjarjev. Slednje imenovani dve plemeni sta se priselili kot ovčji pastirji in pastirji velblodov iz Azije, dandanes pa se pečajo z rejo malih gorskih konj. Razun teh pa se nahaja po makedonskih gorah še vse polno drugih narodnosti, ki jih je privabila lepa makedonska dežela. Gotovo tvorijo Srbi in Bolgari danes večino makedonskega življa.

V prazgodovini se je zvala današnja Makedonija Emathia. Živel so v njej Iliri in Traki, ki so imeli svoje kralje. Nekateri zgodovinarji trdijo, da so bili že ti rodovi slovanske krvi. Iz Tukidida in Herodota vemo, da so živeli ti narodi tu že davno pred Kristom; Homerova „Ilijada“ pa pripoveduje, da so prišla traška plemena na pomoč trojanskemu kralju Priamu proti Grkom. Neki Pyrajchmes je pripeljal krvo-loke Pajone od širokega Axia pred Trojo. Pajoni so bili bajé Traki in Axia je bila današnji Vardar. Mogočna makedonska država je nastala v VII. veku pred Kristom in je dosegla največjo moč in najlepši procvit za vlade Filipa II. in Aleksandra Velikega. Takrat solnce resnično ni nikdar zašlo v makedonski državi, ker je segalo

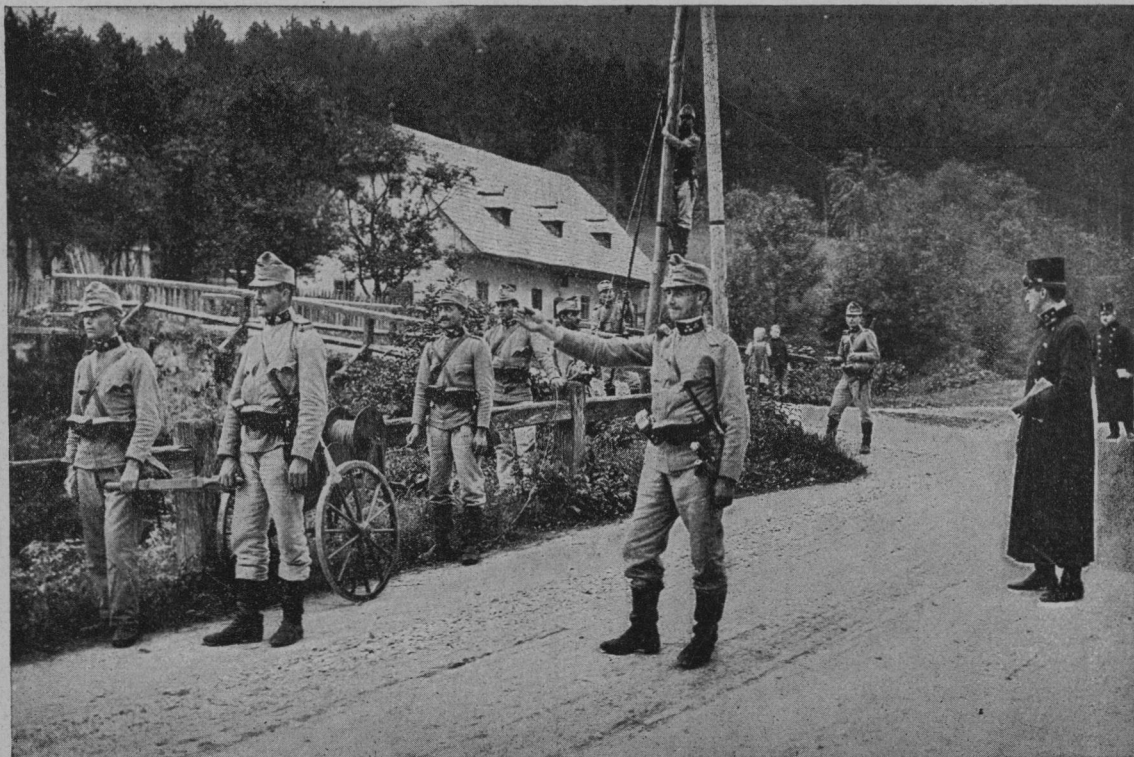
S primorske fronte: Marano blizu Gradeža, priljubljenega morskega kopališča.

daleč na vzhod in zahod. Po Aleksandrovi smrti pa je nesloga makedonskih prvakov razbila Makedonijo, in konec so ji naredili Rimljani. V III. veku po Kristu je začela padati tudi moč Rimljanov, od severa so prihrumela plemena germanska in hunska ter končno tudi slovanska. Trajno so se naselili Slovani v Makedoniji šele v dobi Justinijana v VI. veku in sicer najprej na severu ter šele polagoma tudi na jugu. To so bila plemena Sakulatov, Dragovičev, Brzakov, Smoljanov, Strumcev, Vojničev in Velegezitov. Nekatera teh plemen so se zjediniła in organizirala v carstvu bolgarskem, južna plemena pa so se morala pokoriti bicantskim vladarjem. Konstantin II., Justinijan II., carica Irena, Mihael III. i. dr. so morali makedonske Slovane večkrat krotiti z orožjem.

Bolgarsko carstvo je pozneje zagospodovalo nad večino Makedonije, ter je bila za dobe bolgarskega carja Simeona (893—927) Makedonija del velike bolgarske države. Že njegov sin Peter je bil slab, kar je izkoristil boljar Šišman: ta se je uprl, se odtrgal od države ter je ustanovil iz Makedonije in Albanije novo zahodno carstvo, ki se je razvilo in okrepilo zlasti pod vladavino carja Samuela (977—1014), ki je vladal v strahu Grkom skoraj 40 let. Glavno mesto te samostojne države so bila mesta Moglen, Voden, Prespa in Ohrid, kjer je bil tudi patrijarhov sedež. Še danes so v Prespi nad istoimenskim jezerom v bitoljskem okraju razvaline palače in cerkve iz dobe Samuela.

Makedonija je bila zibelj našega krščanstva. V Solunu je učil Kristove nauke sam apostol Pavel; v Filipih (med Dramo in Kavalo) in v okolici Jerisa se je Pavel skrival pred rimskimi zasledovalci. V Solunu, v Filipih in v Beru je ustanovil škofije. Slovani so našli to zemljo že skoraj čisto krščansko, ker imela je že škofije v Bitolju (Herakleja), v Skoplju in Ohridi (Lihnida). Toda sami Slovani so se le počasi pokristjanili, ker grških duhovnikov in pridigarjev niso razumeli. Ko pa so prišli iz Moravske učenci Cirilovi in Metodovi, ki sta bila sama iz Soluna, Klemen, Naum, Gorazd (bajè Slovenec) i. dr. v Makedonijo ter so govorili v slovanskem - slovenskem jeziku, se je Makedonija naglo pokristjanila. Slovansko slovstvo se je prav tu posebno lepo razvijalo. Iz Makedonije se je razširilo krščanstvo tudi na Bolgarsko, kjer je našlo unetega razširjevalca, carja Borisa. Ta pobožni car Boris je sezidal nešteto cerkev in cerkvic, zlasti ob reki Bregalnici in na Ovčjem Polju. Zato je postal Boris tudi svetnik!

Po bicantskem in slovanskem gospodstvu je prešla Makedonija v 14. in 15. veku pod oblast Osmanov. Turki so zagospodarili v njej popolnoma, ko so l. 1389 na Kosovskem polju pobili srbsko vojsko in ubili carja Lazarja. Turška sila je vladala Makedoniji in makedonski bedni raji do — 1. balkanske vojne. Zdaj pa se vrši iznova krvav boj zanj, in topovi odločijo, čegava bo končno s krvjo prenasličena nesrečna Makedonija.

Naši vojaki telefonskega in poštnege polka grade na novo brzozjavno zvezo ter napenjajo žice.

Ruska mesta, v katerih žive kot vojni ujetniki naši vojaki.

(Nadaljevanje.)

11. Simbirsk, gubernijsko mesto na Volgi, s širokimi ravnimi ulicami po

vzgledu Petrograda, ima krasne vrtove in parke ter okoli 66.000 duš. Bogato trgovsko mesto. Tuži v tej guberniji žive poleg Rusov Tatarji, Čeremisi, Cuvaši, Mordvinci i. dr. V tej guberniji so velikanski pašniki ter ogromna živinoreja. Tudi trgovina je znatna in sicer po Volgi in z železnico.

12. Svijažsk, blizu Kazana, nedaleč desni obali Volge, prijazno mestice s 3150 dušami, desetimi cerkvami in dvema samostanoma.

13. Samara na Samari ob Volgi s 150.000 dušami je trdnjava in zaradi povodnji nezdravo mesto. Nedostaja pitne vode in drv. Tudi v tem mestu in v vsej guberniji je veliko raznih narodnih plemen poleg Rusov. V Syzvanu (50.000) je nekaj zajetih Hrvatov. V Samari so veliki sejmi za žito. Odtod so železnice na Ufu čez Ural na Čeljabinsk v Sibirijo.

14. Saratov na Volgi s 222.000 prebivalci. Vreme je izpremenljivo, zelo mraz in zelo vroče. Tu živi okoli 220.000 Nemcev s posebnimi pravicami in do vojne celò s posebno upravo. Nemci so imeli tudi v baltičkih pokrajinah velike prednosti in protekcije. Razen Rusov in Nemcev pa je v saratovski guberniji tudi okoli 125.000 Mordvincev, do 100.000 Tatarov i. dr. Gubernija je na severu bregovita, na jugu pa so širne stepe. Za tužce dosti nezdrava krajina.

15. Caricin na Volgi ima okoli 110.000 duš. Volga tvori tu 75, v času pomladnih povodni do 200 rokavov. Zaradi močvirja in pogostih povodni podnebje ni zdravo. Mnogo je tu Kirkizev in Tatarov. Železnica veže mesto z osrednjo Rusijo. Tu so velika skladišča nafte iz Bakua. V stepah je jezero Eltun, ki daje dosti soli; tudi stepe (nekdajno morje) dajejo mnogo soli. Zato ondi goveja živina izbornu uspeva. Slano zemljo, obraslo s travo, zovejo Rusi solonček. Ker v stepah ni drv, gnetetejo iz kravjega blata in slame opeki podobne kose, jih posuše na solncu in kurijo ž njimi. To kurivo se zove

Donašanje vojnega materijala s konji po kraških pečinah. Koristnost konj za vojsko je na laškem bojišču prav posebno velika.

Vojno posojilo je najbolje naložen denar!

kizjak. Enako si pomaga ljudstvo na Alföldu na južnem Ogrskem.

16. Astrahan, gubernijsko mesto s 155.000 preb. na brdih ob ustju Volge, ima pravoslavne cerkve, mohamedanske mošeje in lamajtske pagode. Do Kaspijskega morja je komaj 60 km. Prebivalstvo je mešanica narodov, a večino tvorijo Rusi. Mesto ima veliko trgovino z ribami, ikrami (kaviar), vizjim klejem in krznom ter vzdržuje živahno trgovsko zvezo s Perzijo, Afganistanom in sploh z jugom. Trgovci so zlasti Armenci; z živinorejo pa se bavijo Tataři. Pridela se mnogo dobrega vina. Podnebje tujcem ni ugodno; tudi kuga, ki prihaja iz Azije, ondi ni baš redek gost. V astrahanski guberniji žive Rusi, Kirkizi, Tataři, Kalmuki, Armenci i. dr. Na vzhodu so obširni slani pašniki, zato uspeva živina in drobnica. Tu je okoli 700 malih slanah jezer. Ob burji večkrat zasipajo njive in vrtove leteči pesek.

17. Orenburg je na desni obali reke Urala, ki se izteka v Kaspijsko morje, in tvori mejo med Evropo in Azijo, je gubernijsko mesto in trdnjava s preko 100.000 prebivalci. Železnice ga vežejo s Sibirijo in Turkestanom. Izvaža se sol, ribe in kaviar! V bližnjih jezerih z bromjod žveplnim blatom so zdravilne kopeli. Podnebje ni posebno zdravo. Ljudstvo je zelo mešano: Rusi, Mordvinci, Tataři, Baškiri, Tepčari i. dr. Kozaki tvorijo velik del prebivalstva in goje izvrstno konjerejo. Po zaslugi Kozakov je imela Rusija l. 1904 nad 30 milijonov konj.

18. Ufa je gubernijsko mesto s 110.000 prebivalci na Ufi in glavno mesto Baškirov, ki tvorijo večino. Gubernija je gorata in jo zovejo rusko Tirolsko; ima zdravo podnebje, mnogo rudokopov, gozdov, a tudi pašnikov. Po vodah je dosti rib. Poleg Baškirov živi tu mnogo Rusov, Votjakov, Mordvincev, Čeremisov, Tatarov i. dr.

(Dalje prih.)

Pridobivajte novih naročnikov!

Bolgarski vojni balon „Sofia“ v Neurokopu.

Bitka ob Soči do Ortlerja.

Odkar so začele vdirati avstrijske in nemške armade od severa in zahoda, bolgarske čete pa od vzhoda v Srbijo, so začeli Italijani ob vsem teku Soče, ob koroški in tirolski meji do Ortlerja z velikansko ofenzivo. Kakor general Joffre na Francoskem, tako hoče general Cadorna na laškem bojišču vezati čim več sovražnih čet, da bi Srbom olajšal položaj. Tudi Rusi napenjajo v vzhodni Galiciji ob reki Strypi ter ob morju okoli Rige vse sile, da bi vrgli Nemce, Avstrijce in Ogře nazaj; toda ves ruski napor je brezuspešen. V Srbiji so že

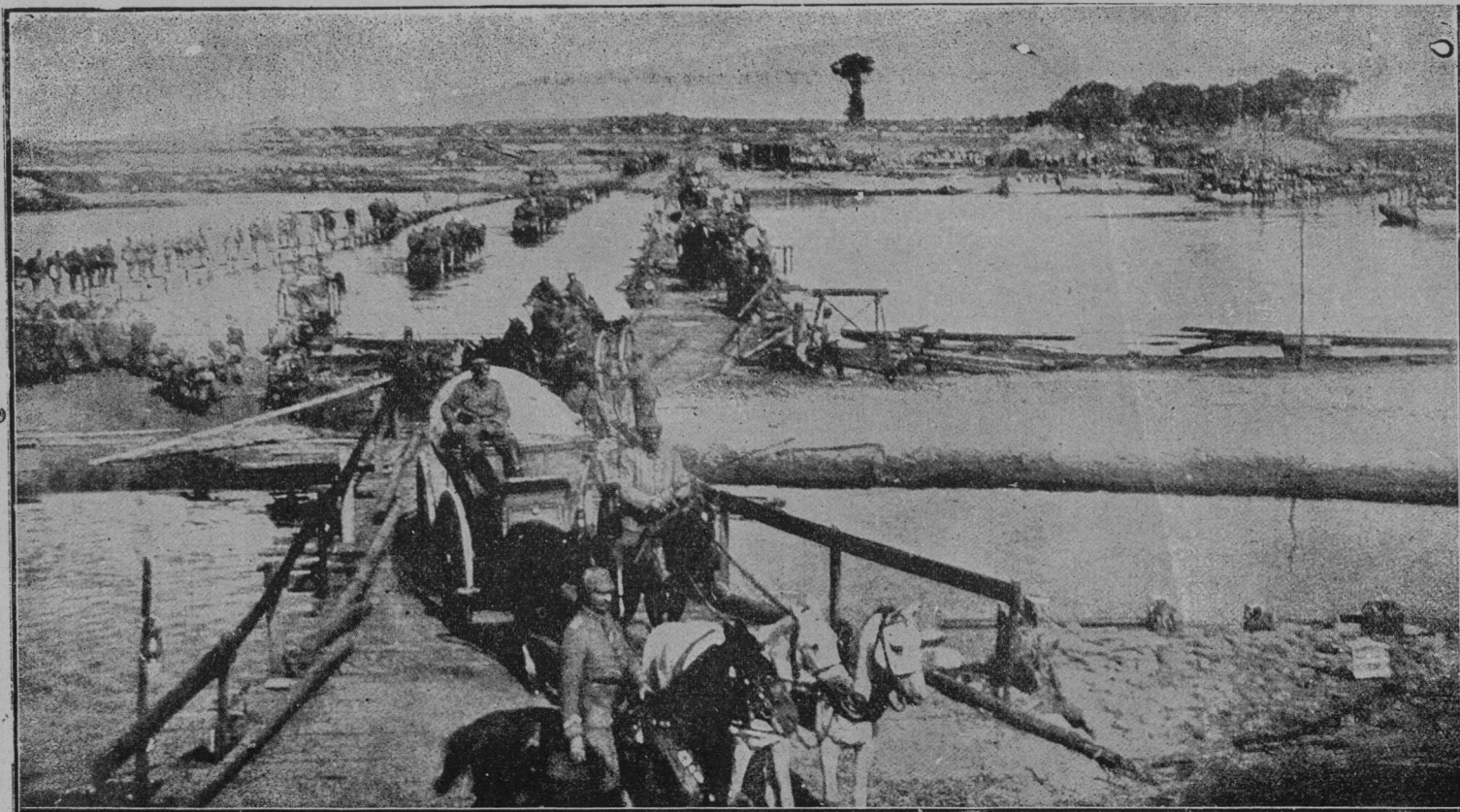
pala mesta Beligrad, Požarevec, Šabac in Valjevo na severu, Zaječar, Pirot, Kumanovo in Egri Palanka na vzhodu ter Velež, Štip in Skoplje ob Vardarju sredi južne Srbije. Na vseh bojiščih se vrši torej danes ljut boj pravzaprav za — Srbijo!

Tretja bitka ob Soči je že teden dni v polnem teku. Po Joffrejevem receptu so Italijani pripravljali svoj pehotni napad s 50 urnim ognjem iz več tisoč topov. Najprej so se pričeli pehotni naskoki. Napadi so privedli sovražnike na več mestih do naših razstreljenih jarkov. Po načrtu pripravljene protinapadi so sovražnike vrgli zopet ven. Italijani so imeli že prvi dan bitke nenavadno velike izgube. Na nekaterih točkah so bili v boju moža z možem kar celi oddelki uničeni. Tretja bitka ob Soči je veliko ljutejša in veliko bolj krvava kot prvi dve, ker cela italijanska armada napada. V prvih vrstah stoječe zbere ojačujejo močne rezerve, ki naj izpolnijo nastale široke vrzeli. Zdi se, da zato boj še ni dosegel viška. Ker se je posrečilo prvi ljut naval odbiti, nimamo povoda, da bi dvomili nad trdnostjo naše fronte.

Že sama gola poročila iz navedbo krajev, kjer se vršijo boji, nam stvarjajo strašno sliko velikanske bitke ob Soči. Na naše obrambe se naperjajo dan in noč siloviti navalni sovražnika, ki je zbral ogromno armado, s katero hoče na vsak način predreti našo jugozapadno fronto in zmagonosno prikorakati v Gorico ter potisniti branitelje daleč nazaj. Iz poročil odseva ljutost italijanskih napadov. Kakor razjarjeni morsk valovi butajo v naše sklale, ob naše utrdbe, ob prsi naših junakov, ali branitelji stojijo trdno, kljubujejo viharju in vztrajajo v neprimerni obrambi. Vse svoje sile je zbral sovražnik in na vsak način hoče doseči velik uspeh pred zimo. Cadorna misli, da sedaj prodre gotovo in med grmenjem in tulenjem topov kričijo italijanski vojaki „Avanti“ in oficirji jih navdušujejo, češ „Sedaj zmagamo ali pa nikoli!“ Mi upamo in pravimo: Nikoli! Iz uradnih poročil, ki so jako natančna, posnemamo, da se je bitka začela dne 20.

Bolgarsko-srbska vojna: Napad bolgarske predstraže na Srbe pri Skoplju.

Prehod zmagovite avstrijske in nemške armade čez reko Moravo v Srbiji.

oziroma 21. oktobra. Kakor se je pričakovalo, se je pričel po več kakor 50 urni artiljerijski pripravi splošen naval glavnih sil italijanske vojske na naše postojanke na Primorskem. To je tretji naskok v petmesečni vojni dobi.

Na Krnu, v postojankah tolminskega območja in osobito ob robu Dobrdoške planote se ljuto vojskujejo. Proti Krnu izvedeni napad laškega polka št. 119 mobilne milice se je izjalovil z izredno težkimi izgubami; drugi napad v tem prostoru se je izjalovil v kratkem času v ognju naših hrabrih branilcev. Predpolje postojank je pokrito z italijanskimi mrličmi. Pri tolminskem območju je sovražnik predvsem napadal Mrzli Vrh in južni del naše obrambne bojne črte; vsi napadi so bili krvavo odbiti. Na posameznih mestih, kjer je vpadel sovražnik pri prvem navalu v naše najsprednejše črte, smo ga vrgli s protinapadom zopet nazaj. Tudi tu so izgube Italijanov zelo velike.

Močne sovražne sile so vdrle na gori Sv. Mihaela popoldne v kritja naših strelcev. Sledeči protinapad jih je povsod vrgel nazaj. Prejšnje postojanke so zopet v naši posesti.

Po večkratnih napadih se je posrečilo Italijanom, da so vdrli v naše strelske jarke tudi v sosednem južnem odseku; nihče med njimi se ni vrnil nazaj.

Južnozahodna bojna črta visoke planote je bila istotako prizorišče krvavega borjenja. Boji so dovedli večkrat do ročnih metežev. Izgube sovražnika so izredno velike. Po noči so se nadaljevali boji na Dobr-

doški visoki planoti z nezmanjšano silo.

Na Koroškem so bili odbiti slabotnejši napadi na Hochweissensteinu (Monte Paralba), pri Plöckenu in v dolini Seebach.

Na tirolski bojni črti prejkoslej ljuti boji s topovi.

V Dolomitih so se izjalovili novi italijanski napadi ob naših trdnih postojankah.

Ob zori 22. oktobra so pričeli Italijani skoro na vsej primorski fronti iznova s svojimi skrajno ljutimi napadi. Kakor prejšnje dni bitke, so bili tudi ti vsi italijanski napori zaman.

Proti poldnevu se je izjalovil na pobojnih Javorčka močan sovražni napad, ki je bil dospel v nekaterih točkah do naše pozicije. Na Krnu, Mrzlem vrhu in na drugih delih tolminskega mostišča so se krvavo zlomili številni novi napadi Italijanov. Sovražna pehota je imela zopet težke izgube. Napadalno polje alincev v Kozaršču in ono bersaljerov pri Selu je pokrito s trupli. Naše vrle čete so obdržale vse pozicije v svoji posesti. Pri Plavah je vdrila italijanska pehota pri tretjem naskoku v naše jarke pri Zagori, a bila je nemudoma vržena ven. V goriškem mostišču je trajal močan topovski ogenj čez dan in je narastel na naša kritja na podgorski višini do velike ljutosti. Sovražni napadalni poskus na to višino je preprečil ogenj naših baterij. Na doberdobski visoki planoti je jurišala sovražna pehota tudi včeraj ponovno na hrib Sv. Mihaela. Trije napadi so bili krvavo odbiti. Tamo enkrat se je posrečilo sovražniku mimogrede vdreti v naše pozicije. Rezki protinapad pešpolka št. 43 ga je vrgel po-

vsodi zopet nazaj. Hrib Sv. Mihaela je slej ko prej trdno v naši roki. Tudi sicer so se zlomili vsi na doberdobsko visoko planoto naperjeni napadi sovražnika ob žilavi vztrajnosti naših hrabrih braniteljev. Številni, ves dan se ponavljajoči sunki italijanske pehote so se končali skoro povsem z nerednim begom napadalca.

Na Koroškem in Tirolskem je trajal ogenj italijanskih topov na vsej fronti. Z velikimi izgubami so bili zavrženi napadi na Col di Lana, eden pri obmejnem mostu južno Schluderbacha. Južno Arabbe so jurišali tirolski cesarski lovci neko sovražno sprednjo pozicijo. Tudi branitelji utrdbe Folgarije so odbili vse napade.

Toda splošna bitka ob Soči traja dalje.

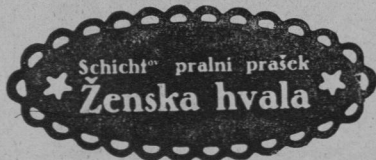
Dne 23. oktobra so se raztegnili pehotni boji, ki se vrše z brezprimerno srditostjo, tudi na goriško mostišče. Zopet so se z strašnimi izgubami zlomili navali sovražnika povsodi ob žilavem odporu naše hrabre pehote, ki je imela v silnem učinkovanju topov izbornu oporo.

Italijanski napad spremljajo sunki močnih sil na tirolsko fronto. Visoki planoti Folgarije in Lavorane ste pod ljutim artiljerijskim ognjem. Več italijanskih pehotnih divizij napada fronto ob Dolomitih. Tukaj so bili krvavo zavrženi napadi na Bambergerjevo hišo, na Col di Lana in na pozicije Presassi, dva sunka na Rufiedo, južno-zapadno Schluderbacha in štirje napadi na našo črto, severno kraja Sielf in v dolini Popene.

Na koroški fronti so se vršili samo topovski boji in praske.

Schicht-Perilo — Bojno-Perilo

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ur ali preko noči s pralnim praškom „Ženska hvala“. Perilo tedaj dalje kakor navadno. Samo malo mila — najboljšo Schichtovo milo znamka „Jelen“ — je še potrebno, da se dobi najlepše perilo.

Prihrani delo, čas, denar in milo.

Dobiva se povsod!

Ominol je najboljšo sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

V bovški kotlini in v krnskem ozemlju je podvzel sovražnik še posamezne brezuspešne sunke in napadalne poskuse, potem je bil boj šibkejši. Na fronto Mrzlega vrha do tolminskega mostiča Italijani še vedno naperjajo svoje obupne napore. Posebno višino zapadno Sv. Lucije neprestano napadajo. Alpinci so vdrlji tu v mal del fronte. Ljuti protinapad pehotnih polkov št. 53 in 86 jih je vrgel v kratkem času zopet ven. Tudi v soškem odseku, med Tolminom in goriškim mostičem, kjer so je vršil zlasti pri Plaveh ljut boj, ni mogel sovražnik nikjer predreti. Pred goriškim mostičem se je zlomilo že več napadalnih poskusov na hrib Sabotin. — Dne 23 okt. so začele po močni artiljerijski pripravi jako znatne italijanske sile napadati ta gospodujoči hrib in Oslavje. Boj se je gibal sem in tja, trajal tudi ponoči in se je končal s tem, da so naše čete vse pozicije obdržale v trdni posesti. Na robu visoke dobrodske planote traja bitka v odseku med Majnico in hribom „dei sei busi“ dalje z nezmanjšano silovitostjo, dočim sta potekla v južnem odseku dan in noč mirneje. S svežimi če-

tami vedno iznova prignani napadi sovražnika so se popolnoma izjalovili. Samo mimogrede se je posrečilo Italijanom, da so se vstavili v posameznih sprednjih jarkih. Naša pehota, tako vrli pehotni polk št. 39 južno Sv. Martina je dobil svoje pozicije v boju na nož in na pest vselej zopet nazaj.

Toda boj se nadaljuje, ker Lahji hočejo s svojo tretjo ofenzivo tekom 5 mesecev doseči vsaj nekoliko uspeha. Upajmo, da je njihov naklep že izjalovljen!

Gospodinjstvo.

Slovaški žličniki. Nstrgaj na strgalniku surovega krompirja, primešaj toliko moke, da dobiš gosto testo, ki ga zakuhaj z žlico v slani vodi; žličnike zabeli z mastjo, na kateri cvrta narezane čebule. Jajec ne potrebuješ za te vrste žličnike nikakih.

Krompirjevi krofi. Pretlači 6 kuhanih, olupljenih krompirjev, primešaj za jajce surovega masla, žlico sladkorja, nekoliko soli, 1 rumenjaka in toliko moke, da se da zgnesti mehko testo. Razvaljaj ga za prst debelo, izreži z obodom za krofe okrogle oblike, ki jih speci na namazani ploči. Na sredo vsakega pečenega krofa deni kupček sadne mezge ter posipaj krofe s sladkorjem.

Kdo ve kaj o Alojziju Devetak iz Opatjega sela, naj sporoči Štefanu Pabor, k. u. k. Träg. Abt. Fort Hensel Feldpost 608.

Popravek. V povesti „Ferid“ (na 2. str. št. 41) je izpadel cel stavek za vprašanjem: „Katerega dne in katere ure je poginil častnik Rančič?“ — Odgovor: „Predvčerajšnjim... v sredo ob mraku.“ — V podpisu pod sliko na str. 4 spodaj čitaj namesto „Polinesije“ prav „Polesje!“ — Podpis pod sliko na str. 5 zgoraj se glase: Bojišče med Villiers en Bois in Souchezom na Francoskem.

Štedite z milom! To potrebno opominjanje ni treba naše gospe vznemiriti, ker se z uporabo Schichtovega pralnega praška „Ženska hvala“, prištedi dosti mila, ne da perilo samo ali njegova belost trpi. Ta popolno zanesljivi pralni prašek prištedi pri čiščenju perila ne samo milo, nego tudi delo, čas in denar. Dobiva se povsod.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji zadržni oglas „Srečkovnega zastopstva“ v Ljubljani.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojsko in po vojski svojo vrednost. Varno je toraj naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verižico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustriran cenik vsakomur zastonj in poštine prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

Kako ozdravim in se okrepim?!

Ali čutite, da vaše zdravje ni v redu? — Ali se je vaše življensko veselje, čilost, delazmožnost zmanjšalo? — Ali je vaš tek in vaša prebava oslajbljena — imate slabost živcev? Ali ste razburjivi, nervozni, boječi, malodušni, pozabljivi? — Ali ne morete spati, ali imate hude sanje, glavobol, bolečine v križu in hrbtu, omotico, ali se tresete, ali vam srce močno bije, ali imate nervozne bolečine? — Ali ste shujšali, oslajbeli? — Uvažujte svet mnogoizkušenega zdravnika in zahtevajte knjigo in poskušnjo svetovnoznanega okrepčila „NUTRIGEN“, in najdete najboljšo pot, da ozdravite in se okrepite. — Knjigo in poskušnjo „Nutrigena“ pošlje zastonj in poštine prosto podjetje NUTRIGEN-BUDAPEST, VII., Vörösmartygasse 45/105.

Poravnajte naročnino!

Varujte naše vojake z Kaiserjevimi prsnimi karamelami,

s „3 smrekami“,

ki so se že nad 25 let najbolje obnesle.

Milijoni jih rabijo zoper

kašelj

kripavost, zasliženje, katere, bolni vrat, dušljivi kašelj, kakor tudi da se obvarujejo prehlajenja, torej so zelo dobrodošle vsakemu vojaku.

6100 notarsko poverjenih izpričeval zdravnikov in privatnikov jamči gotov uspeh. — Tek vzbujajoči fino okusni bomboni. Zavoj 20 in 40 v, skatlja 60 v se dobiva po vseh lekarnah in drožerijah.

Zadružna tiskarna v Krškem

:- izvršuje tiskovine lično in ceno. :-

Žlahtna jabolka

od 5 kg naprej po 20 do 60 v razpošilja po povzetju A. OSET, posestnik, pošta Guštanj, Koroško. Razpošilja tudi jabolčnik od 56 l naprej po 24 do 30 v liter.

453

476 **Mazilo za lase**

Priporoča se umetna knjigovoznica

IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

varstv. znamka Netopir napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Stekl. po 2 in 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. Spričevala na razpolago.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10
špecialna trgovina pletenin,
trikotaj in perila
priporoča svojo veliko zalogo,
kakor:

Športno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velbdje dlake in bambaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

Po vsaki fotografiji
napravimo
umetniško dovršene

POVEČANE SLIKE

v vsaki velikosti.

Povečane slike 42×53 cm stanejo samo 20 K.

Naročila sprejema upravništvo
Tedenskih Slik v Ljubljani.

Modistika

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg 21

priporoča cenjenim damam
svojo zelo povečano zalogo
damskih klobukov in
otroških čepic.

Popravila najfineje in najceneje.

SANATORIUM · EMONA
ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
SEF · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR · FR · DERGANČ

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin

Ria balzam Vaših kurjih oces, bradavic otiščancev,
v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom 1K, 3 lončki 2 K 50 v, 6 lončkov 4 K 50 v. Stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Kemény, Kaschau (Kassa) I. Postfach 12/44, (Ogrsko).

Pisalne stroje, nove in rabljene, razmnoževalne aparate vseh vrst, pisarniške in registraturne oprave, barvne trakove, ogljeni papir ter vse druge potrebščine ima vedno v zalogi tvrdka

THE REX CO., Ljubljana,
Selenburgova ul. 7/I. naspr. gl. pošte.

Podpisujte III. vojno posojilo!

Ako naročite in to storite nenudoma,

- 1 srečko avstr. rdečega križa
- 1 srečko ogrskega rdečega križa
- 1 srečko budimpeštanske bazilike
- 1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880
- 1 dobitni list 4% ogrsk. hip srečk iz leta 1884
- 12 žrebanj vsako leto, glavni dobitek 630.000 kron

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron

dobite igralno pravico do bobitkov ene turške srečke v znesku do **4000 frankov** popolnoma zastoj!
Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

Odlikovano na razstavi v Radovljici leta 1914 s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri Gabrijelu Eržen, Zapuže pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Cene zmerne. Za pristnost jamčim.

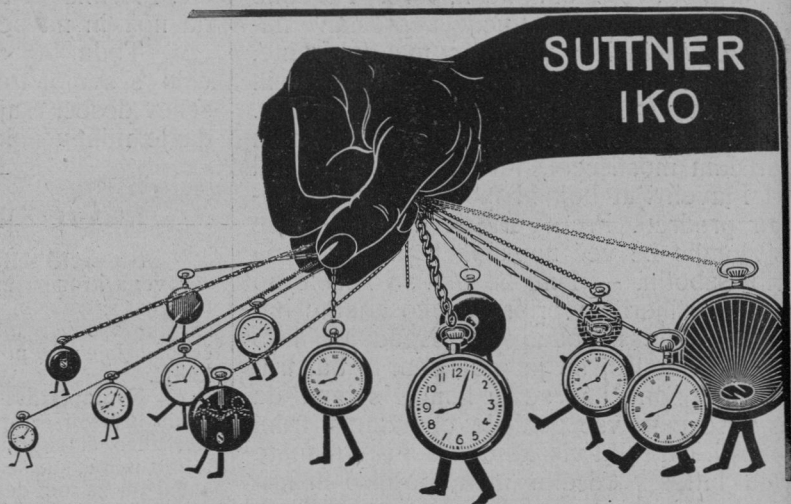

GORČEVA

A. GOREC

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X

LJUBLJANA MARIJE TERE: ZIJE CESTA št.14 NOVI SVET NASPROTI KOLIZEJA - ZAH: TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK BREZPLAČNO

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno, idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

Št. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura K 4:10	Št. 1318. Moderna, 14 dni tekoča salonska ura K 17:40
„ 705. Roskopf-ura, kolesje v kamnih 5:90	„ 1360. Lepa stenska ura 4:80
„ 719. Srebrna remontoar-ura 7:80	„ 1544. Usnjata zapestnica z uro 10:50
„ 600. Žepna ura z radijem, se po noči sveti 8:40	„ 712. Nikelnasta IKO-ura, 15 kamnov 14:—
„ 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov 7:20	„ 1450. Bela kovinasta verižica 2:80
„ 518. Ploščnata nikelnasta kavalirska ura 7:50	„ 865. Bela kovinasta verižica, priprosta 1:—
„ 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta 7:90	„ 916. Srebrna verižica, masivna 3:20
„ 804. Srebrna damska ura 9:50	„ 422. Nikelnasta športna verižica 1:75
„ 1203. Dobra budilka 3:50	„ 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“ 2:—
„ 1316. Lepa salonska ura 10:50	„ 213. Srebrni prstan z kamnom 1:40
„ 1325. 14 dni tekoča salonska ura, zelo lepa 20:—	„ 211. Srebrni prstan z kamnom —90
	„ 1063. Prstan, zlato na srebro 2:70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se po povzetju ali če se denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik zastoj in poštnine prosto.

Neugajajoče se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 12.

Nobene podružnice. **Svetovna razpošiljalnica.** Nobene podružnice.

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.
obrestuje hranilne vloge po Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4 3 0 | 4 0

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI, brez vsakršnega odbitka naložen denar. Rezervni zaklad: nad osemstotisoč.

Vojno posojilo je najbolje naložen denar!

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 2:50, 1/2 leta K 5.—, celo leto K 10.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3:50, 1/2 leta K 7.— celo leto K 14.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 16:80. Za Ameriko letno 3:25 dolarjev.

Uredništvo in upravnništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.